
Rejser

Synopsis

Flugten fra DDR til BRD

Synopsis handler om flugten fra DDR til BRD, samt hvilke forhold DDR har levet under. Det er derfor også interessant at undersøge forholdene efter Berlinmurens fald. Jeg har valgt dette emne da det har haft en samfundsfaglig og historisk indflydelse på det tyske samfund i dag.

Problemformulering

Hvad motiverede tyskerne til at påbegynde rejsen over muren og hvilke problemer medførte det?

Først vil jeg redegøre for forholdene i henholdsvis DDR og BRD.

Derefter vil jeg analysere af hvilke årsager tyskerne flygter fra øst til vest.

Til sidst vil jeg vurdere forandringerne der opstod efter flugten.

Problemstillinger

- 1) Hvad er DDR og BRD? Hvilke væsentlige forskelle skildres? Hvad var deres ideologiske baggrund og hvordan var deres økonomiske situation?
- 2) Hvad motiverede tyskere til at flygte fra DDR?
- 3) Hvordan forløb mødet med BRD? Hvilke muligheder åbnede sig? Hvad siger novellen "Wiedersehen mit Vater" om gensynet?

Delkonklusion

Ad 1: DDR og BRD var delt op i 1 og 3 zoner. DDR var kommunistisk og BRD var demokratisk. BRD nød økonomisk fremgang i modsætning til DDR. Ulbricht var kommunist og ønskede opførelse af Berlinmuren. Adenanuer kritiserede muren. I talen af Adenanuer, er der stærk kritik af det regime der er opbygget.

Ad 2: Den kommunistiske styreform var for mange ineffektiv og var en væsentlig motivation til at flygte. Magtdistancen var stor i østtyskland og håbet om en friere tilværelse var tiltrækkende. I "Wiedersehen mit Vater" er det også udtrykt, at livet i DDR var undertrykkende.

Rejser

Ad 3: Efter Berlinmurens fald i 1989 var gensynsglæden stor og DDR blev introduceret for en hel ny verden. De fra det gamle DDR var lige pludselige i stand til at tænke og vælge selv inden for uddannelse etc. I "Wiedersehen mit Vater" skildres forholdene og oplevelserne DDR- og BRD borgerne gennemgik i forbindelse med gensynet.

Metodeafsnit

Inden for humaniora har jeg arbejdet med sagprosa tekster, for at få en forståelse for de forskellige aspekter i min synopsis, bl.a. hvad begreberne DDR og BRD indebærer og hvorfor den ene foretrækkes og hvorfor de er så forskellige. For at forstå disse sagprosa tekster, må man benytte sig af den hermeneutiske metode, der går ud på, at man på baggrund af forståelse og forforståelse laver fortolkning og på baggrund af ens fortolkning igen får ny forståelse samt forforståelse etc.

Her vil jeg fremhæve en artikel om kommunisme, som jeg har brugt til væsentlig baggrundsviden og analyseret de kommunistiske synspunkter vha. overstående. Denne har jeg også brugt til overvejelse af spørgsmål til videre arbejde.

Jeg har primært søgt efter viden på internettet, men også i bøger. Jeg har omhyggeligt udvalgt hjemmesiderne og taget dem, som virkede mest troværdige og dem som har passer bedst til mit emnevalg. Dog er jeg lidt kritisk over for kilderne fra internettet, da de kan være brugerredigeret, f.eks. wikipedia.dk. Kilderne fra bøgerne opfatter jeg som troværdige, fordi de er skrevet af en forfatter, som har sat sig ind i emnet og er ekspert.

Jeg har også gjort brug af novellen "Wiedersehen mit Vater", dvs. skønlitterære tekster, især for at sætte ens forståelse i relation. Dette har givet et godt indtryk af følelserne og de begrænsede muligheder de udsatte var præget af dengang. Med denne tekst føler jeg også, at jeg har fået en bedre forståelse for, hvordan de både mentalt og fysisk blev påvirket under de forfærdelige omstændigheder.

Derudover har jeg brugt nogle taler af tyske politikere fra DDR og BRD til at understøtte mine teorier. Her vil jeg komme ind på de retoriske virkemidler, med særligt henblik på de tre appelformer; logos, etos og patos.

Den første tale er holdt af Walter Ulbricht, fra DDR, hvordan deres ønske er at blive skilt fra vestberlinerne. Den anden tale, af Willy Brandt fra BRD, fokuserer han på hvilke retningslinjer og

Rejser

restriktioner der er i Østberlin og hvordan de ikke selv kan vælge deres bosted eller arbejdsplads. Den sidste tale er af Konrad Adenauer. Han kritiserer muren, men snakker også om, hvordan tyskerne stadig er én samlet nation og på den måde er forbundet.

I den samfundsvidenskabelige metode, har jeg mest benyttet mig af den kvantitative metode, idet at jeg har brugt tal og statistikker til at arbejde videre med. Derefter har jeg brugt den kvalitative metode, til en vurdering af de undersøgelser jeg har fundet og brugt.

Jeg har fokuseret på bl.a. forklaringer af begreber som push/pull-effekten, magtdistance og henholdsvis kollektivismen og individualisme.

Derudover har vi også fokuseret på begrebet magtdistance, i Østtyskland og Vesttyskland. I Østtyskland havde man en stor magtbalance, altså et hierarkisk samfund og i Vesttyskland havde man en lille magtbalance; det anses for rigtigt, at alle har lige rettigheder og hvis nogle mennesker er mere magtfulde end andre, forventes det, at disse mennesker forsøger at virke mindre magtfulde, end de er.

Vi har også på baggrund af statistisk materiale og for at gøre dette mere overskueligt, benyttet os af et diagram (se bilag), som viser antallet af flygtninge fra øst til vest i perioden 1949-1961.

Rejser

Konklusion

Livet i DDR var for mange mennesker et undertrykkende regimepræget samfund uden fri vilje og fremadgående velstand. Af den grund var det for mange tiltrækkende at flygte til BRD for igen at opleve velstand og demokrati. Udover den helt ekstreme politi- og efterretningstjenestes indsats, var det umuligt at flygte over muren. Mange havde været utilfredse med det tidligere DDR samfund. Efter oprettelsen af muren, oplevede mange at blive afskåret fra deres familie og venner. Gensynet med vesten i 1989, som i mange år havde nydt den velstand og økonomiske fremgang det demokratiske styre medførte, bragte mange i en helt ny form for valgfrihed. I forbindelse med flugten, var der en hel del konsekvenser og risici, som afholdte mange fra både at flygte og protestere mod det kommunistiske samfund.

Spørgsmål til videre arbejde

- Hvilken sammenhæng havde Den kolde krig med Berlinmuren?
- Hvor findes der kommunisme i dag?

Perspektivering til et andet AT-forløb

Jeg vil perspektivere til AT-6 forløbet, hvor tysk og samfundsfag også var hovedfagene. Hovedoverskriften var her "Kultur møder og integration". Her var humaniora og den samfundsvidenskabelige metode også brugt. Det skulle også ende ud i en mundtlig fremlæggelse, som øvelse til den rigtige AT eksamen til sommer.

Rejser

Kommenteret litteraturliste

Primærlitteratur (bøger):

Ebbe Kühle, HHH En verdenshistorie, forlag: Gyldendahl, 1. udgave 1. oplæg

- benyttet afsnittet om den kolde krig, s. 215-226 om Tysklandsordningen s. 217

Peter Føge og Bonnie Hegner, Primus 1, forlag: Systime, 1. udgave 2. oplæg

- benyttet under medtodeskrivning

Peter Føge og Bonnie Hegner, Primus 2, forlag: Systime, 1. udgave 2. oplæg

- benyttet under medtodeskrivning omkring kvantitative samt kvalitative metoder

Sekundærlitteratur (hjemmesider):

<http://da.wikipedia.org/wiki/DDR>

- viden om de politiske og sociale forhold i DDR

<http://da.wikipedia.org/wiki/Vesttyskland>

- viden omkring politiske og sociale forhold i vesttyskland

<http://verdenidanskperspektiv.systime.dk/indhold/6-den-kolde-krig/tysklandsspørgsmaalet-og-berlin/berlin-og-flugtproblemet.html>

- viden omkring flugten fra DDR til BRD

<http://da.wikipedia.org/wiki/Kommunisme>

- hjælp til analyse af den kommunistiske ideologi

http://da.wikipedia.org/wiki/Walter_Ulbricht

http://da.wikipedia.org/wiki/Willy_Brandt

http://da.wikipedia.org/wiki/Konrad_Adenauer

”Wiedersehen mit Vater”

- beskriver gensynet og følelserne omkring nedlægningen af Berlinermuren, samt hvilke motivationer der kunne være til at flygte fra DDR

Tale af Konrad Adenauer, Willy Brandt og Walter Ulbricht

- beskriver deres ideologiske baggrunde i forbindelse med opdelingen og opbygningen af Berlinermuren, samt deres holdninger til samfundet

Bilag med statistik:

- giver overblik over flugten til BRD